

VAN STOLKPARK KOERIER

Nieuwsblad van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes
Uitgave van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark',

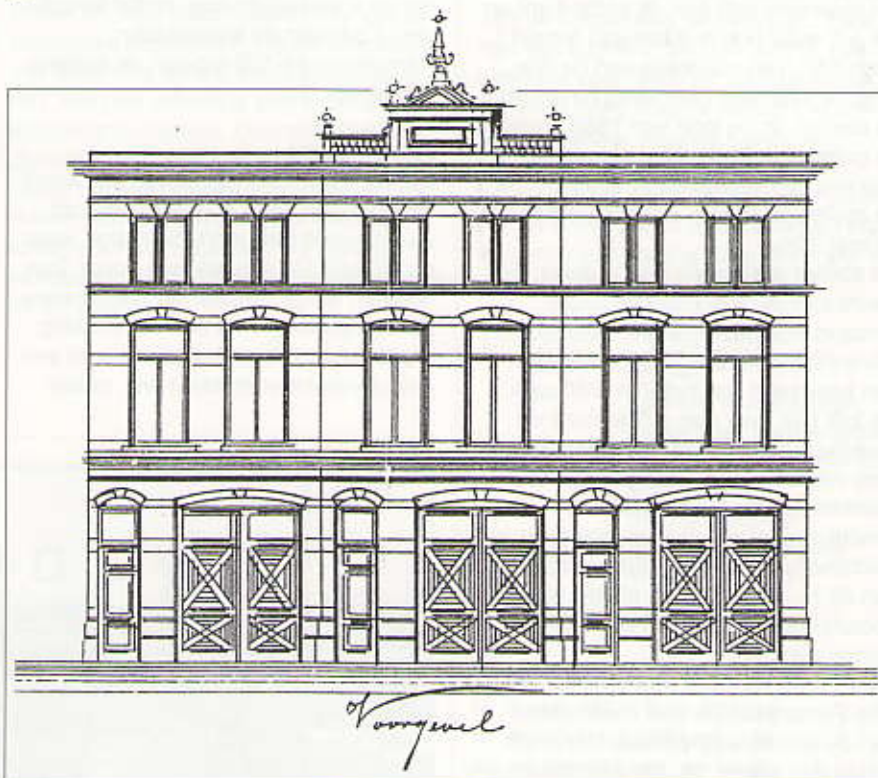
19e jaargang nr. 73 - april 1997

Anneke Landheer
kijkt achter
de gevel van
Kanaalweg 95-105

Weinig voorbijgangers zullen er stil bij staan dat achter de moderne gevel van Garage Liefink aan de Kanaalweg een verleden van 110 jaar schuil gaat. De Kanaalweg is ongetwijfeld de oudste weg in het Van Stolkpark, al werd hij pas later vernoemd naar het Kanaal naar Scheveningen. Op oude kaarten komt hij eerst voor als Hondenslag en later als MacAdamweg, naar de wijze van verharderen. De weg is aangelegd op een duinrug, die uitstak boven het omliggende terrein. Bebouwing langs die weg zou veel wind weg houden van het erachter gelegen, lagere terrein in het Van Stolkpark. In de memorie van toelichting die Mr. Thomas van Stolk, stichter van het Van Stolkpark, op 10 februari 1873 aan de gemeenteraad zond, stelt hij: "Langs den Mac-Adamweg zou men tot dekking voor den wind verkiezen, de gebouwen meer aaneen te doen sluiten en daar ook gelegenheid te geven tot het plaatsen van winkels en magazijnen".

Toch wilde het met de aaneengesloten bebouwing aan de Kanaalweg op korte termijn niet vloten. Pas in 1925 was de rij 'compleet' met de portiekwoningen Kanaalweg 79 tot en met 93d, die gebouwd werden in de tuin van Villa

Paarden en paardenkrachten

Corsica, Van Stolkweg 32. Begin 1885 zijn er nog twee snipperterreintjes over, aan weerszijden van de vier witte huizen aan het eind van de Kanaalweg. Abraham van Stolk, die na het overlijden van zijn broer Thomas in 1882 de ontwikkeling van het

Ontwerp stal- en koetshuizen met bovenwoningen, 1887

Scheveningsche Park had voortgezet, biedt deze terreintjes aan de eigenaar van de daarachtergelegen villa's Vineta

(Van Stolkweg 34) en Panorama (Van Stolkweg 36), Anthony Willem Muijsken aan. Voor f 5,10 per centiare, in totaal f 3517,60 koopt Muijsken de lapjes grond en voegt ze bij de tuinen van Vineta en Panorama.

Na het overlijden van Muijsken kopen Gijsbertus Marinus van der Kuijlen en Bouke Jacob Kruijswijk voor f 22.100 de villa's op een door de erfgenamen op 19 en 27 april 1886 gehouden veiling. Beiden noemen zich koopman, al was de eerste paardenhandelaar en de tweede expediteur. Van der Kuijlen woont dan met zijn grote gezin aan het begin van de Koninginnegracht. Zodra de huurovereenkomst - met mejuffrouw Van Reijn Snoeck, die in Villa Panorama een jongedameskostschool exploiteerde - was beëindigd, gebruikt Van der Kuijlen de villa als tweede huis. In augustus 1888 neemt hij voor f 11.500 het deel van Kruijswijk over en kan hij zich enig eigenaar noemen van beide villa's.

Bouw van drie koetshuizen

Begin 1887 geeft Van der Kuijlen de bouwkundige H.J. Heinen opdracht voor de bouw van drie stallen, koetshuizen en bovenwoningen op het terrein achter Villa Vineta aan de Kanaalweg. De stallen bevinden zich aan de achterkant op het erf, waar ook nog iets van terrein open blijft. Het middelste van de drie krijgt een aardige bekroning boven op de daklijst. In de loop van 1888 komen de gebouwen klaar. Bij de henummering van de Kanaalweg in 1890 krijgen de stallen en huizen de nummers 95 tot en met 105.

De stallen worden de eerste jaren verhuurd aan de 'voertuigverhuurder' Jurriaan Bruijne, die in een van de bovenhuizen woont. Daarna mogelijk aan bewoners van het Van Stolkpark, die zelf niet over een stalgebouw en koetshuis beschikken. De eerste bewoners van de bovenwoningen zijn een wisselende stoet van koetsiers, rijknechten, jockeys, huisknechten en dienstbodes, waarschijnlijk personeel van de huurders van de stallen en koetshuizen. Sommigen zijn van buitenlandse afkomst.

Vanaf 1895 verhuurt Van der Kuijlen Villa Panorama. De drie koetshuizen aan de Kanaalweg verkoopt hij in datzelfde jaar voor f 18.000 aan Willem Reinhard Adolph Carel graaf van Rechteren Limpurg en Stephan

Alexander Ferdinand baron Creutz. De eerste woont dan nog in Dordrecht, en vestigt zich in december 1895 op Villa Maria aan de Scheveningseweg, de laatste woont al sinds augustus 1895 aan de Laan Copes van Cattenburch. Beiden komen uit Dordrecht, en beiden zijn getrouwd met een freule Van den Santheuvel.

In de koopakte wordt van de kopers verlangd dat 'de deur zich bevindende in de stal' wordt dichtgemaakt. Die deur is eigenlijk geen deur, maar een luik dat toegang geeft tot een ruimte onder het maaiveld, die als tuigenkamer diende. Dat luik is er nog steeds. Zouden de kopers van toen gedacht hebben dat de controle zo'n vaart niet zou lopen?

In januari 1901 proberen Creutz en Van Rechteren Limpurg de koetshuizen in twee partijen te verkopen. Niemand toont enige interesse. Van Rechteren Limpurg neemt dan maar het deel van zijn zwager Creutz over voor ruim f 8000. In 1903 ziet hij kans de koetshuizen met stallen en bovenwoningen in hun geheel te verkopen voor f 20.000 aan de bouwkundige Hubertus van Bergen Henegouwen.

De komst van de automobiel doet de belangstelling voor het huren van stallen en koetshuizen nog verder teruglopen. Ook voor de koetshuizen Kanaalweg 95-105 moeten de bakens verzet worden.

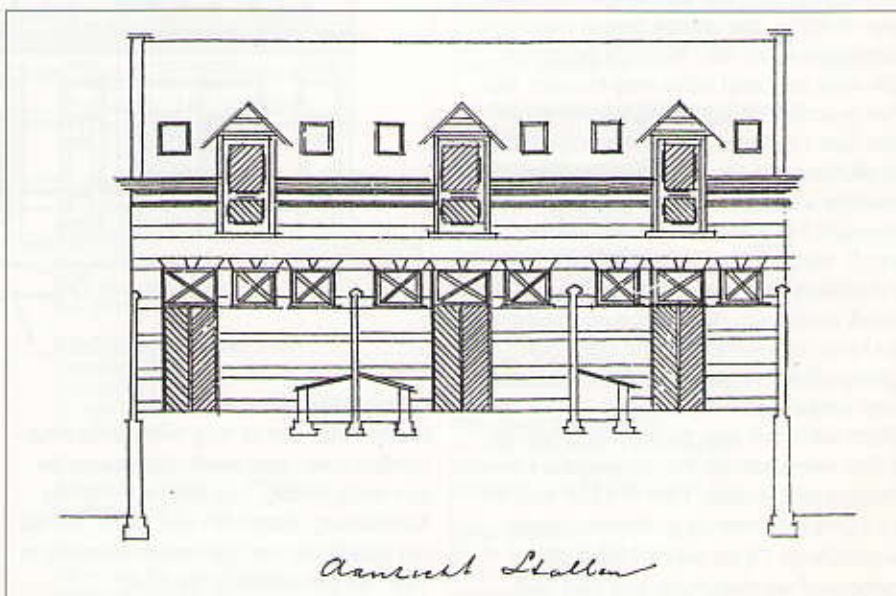
Autogarage

Eén van de koetshuizen met stal wordt van 1912 tot 1914 nog wel verhuurd aan de smid Petrus Vredenburg, maar op 22 april 1914 is het toch zover. Dan tekenen Burgemeester en Wethouders een vergunning voor een verbouwing, die "bestaat in het verwijderen van een paardenstal met mestput enz. in een

autogarage. Het uitbreken van eenige openingen in muren en deze te ondervangen door ijzeren balken en het afdekken van een plaats waarop een licht en luchtkap".

Vanaf 1915 zijn in de vroegere stallen voor kortere of langere tijd een aantal automobielhandels gevestigd geweest: de eigenaren wonen vrijwel allemaal in een van de bovenhuizen. De eerste is Adrianus Maris, aanvankelijk rijwiel-, later automobielhandelaar, de volgende de firma James Nefkens van 1921 tot 1928. Voor de firma Nefkens is de Kanaalweg daarna kennelijk niet meer interessant: zij vestigt zich dan aan de Laan van Meerdervoort 52a, waar het bedrijf nog verder kan uitgroeien. Andreas Leonardus de Bruin, die sinds 1926 als bedrijfsleider bij Nefkens werkte, neemt het bedrijf aan de Kanaalweg over. Op 7 juni 1940 verkoopt zijn opvolger Engelbert van Kempen, die sinds 1938 het bedrijf leidde, voor f 57,22 het bedrijf aan de 'Heeren Gebr. W.F. & H.C. Liefink'.

Het garagebedrijf van de broers Liefink - zoons van een 'handelaar in wild en gevogelte' in de Koningstraat - is sinds 1935 aan de Haagweg nabij de Leyweg gevestigd. Het bedrijf aan de Kanaalweg staat vanaf 1940 onder leiding van de jongste broer, Hendrik Cornelis. Hij en zijn echtgenote Johanna Geertruida Hennevanger - zij

Kwitantie verkoop
automobielbedrijf, 1940

Stallen achter koetshuizen 1887

H.C. Liefink Sr.

Garage Liefink
in de jaren '50 met de oude
deuren en de Shell-pomp

trouwen in 1941 - wonen met een onderbreking in de oorlogstijd, in een van de woningen boven de garage. Hun drie kinderen worden daar geboren, Sophia Wilhelmina, nog voor de evacuatie in 1942, en na de oorlog Hendrik Cornelis ('Henk') in 1946, en Catharina Johanna ('Cathy') in 1948.

In 1945 maakt H.C. Liefink zich los van het bedrijf van zijn broer en drijft alleen het garagebedrijf.

De jeugdherinneringen van de kinderen Liefink, die opgroeien in een omgeving die sindsdien sterk veranderd is, zijn talloos: de Kanaalweg is dan nog een lange weg met veel winkels en winkeltjes, voor groenten, brood en banket, vlees, kruidenierswaren, sterke drank, tabaksartikelen, bloemen, kantoorbenodigdheden, fietsen en hoeden, een kapper, en een apotheek. De tegenstelling tussen de klanten en hun voorkeur

voor bepaalde winkels wordt nog sterk bepaald door de 'verzulling': een katho-

liek kocht zijn vlees bij een katholieke slager. De levendigheid van de Kanaalweg wordt nog vergroot door het café van Tattersall, waar ook de destijds bekend prostituée Blonde Dolly een vaste klant is. Na haar laatste bezoek komt zij echter niet verder dan de Waterpartij, waaruit zij dood wordt opgevestigd. Het is een van de weinige Haagse moordzaken, die nooit werd opgelost. De bunker op de Belvédèreweg biedt huisvesting aan de katholieke padvinderij. Op de Belvédère zelf staat nog de wat vervallen uitkijktoren. Het pad erheen is aan weerszijden afgezet met hekken. Daardoor lijdt het duin minder schade dan nu. De bunker op de tennisbaan van Van Stolkweg 29 is een geliefde speelgelegenheid voor kinderen. Na afbraak van de bunker wordt daar het flatgebouw Van Stolkweg 25-27 gebouwd.

Modernisering

De eigendom van de huizen blijft nog lange tijd in handen van leden van de familie Van Bergen Henegouwen. Na het overlijden van Hubertus wordt eind 1933 zijn nalatenschap verdeeld: Kanaalweg 95-105 wordt gezamenlijk eigendom van zijn twee zoons Willem Louis en Frits. Pas in 1952 wordt Frits van Bergen Henegouwen enig eigenaar. In 1975 toont hij zich bereid de panden aan de Kanaalweg te verkopen, maar dan wel aan H.C. Liefink Junior. Dat betekent voor Henk en zijn vrouw Adrie, die in de Anna Paulownastraat woonden, terugkeer naar de Kanaalweg. Sindsdien is de gevel aan de Kanaalweg aanzienlijk gemoderniseerd. De benzinepomp is verdwenen en met de pomp een enorme tank die onder de vloer van de garage lag.

Bronnen
Kadaster 's-Gravenhage,
Handelingen Gemeenteraad,
Bouwtekeningen Bouw- en
Woningtoezicht,
Bevolkingsregister
Foto's Adrie Liefink en
Anneke Landheer

Vincent van Gogh tekende in maart 1882 'Een hoekje in het Van Stolkpark', in zwart houtskool en krijt, 18 x 33,5 cm.

Langs de nog onbebouwde Kanaalweg, rechts op de tekening, is het laatste huis het huidige pand Kanaalweg 47. Op de achtergrond Van Stolkweg 30, 28, 26 en 24. De foto is uit een particuliere collectie

Kustlocatie en verkeer

Op de Algemene Ledenvergadering gaven drie sprekers hun visie op de kustlocatie. Voordien hadden de aanwezigen zich al helemaal kunnen inleven in de basisgegevens van strand, zee, kustverdediging, veiligheid, natuurgebied en recreatie met de video 'De kust natuurlijk' van J.C. van den Ende. Het geluid van aanrollende golven en meeuwen was nog nauwelijks bestorven, toen Drs M. Janssen, directeur Stichting Duinbehoud, de gevolgen van een kustlocatie voor ecologie en zee besprak.

De locatie zal het huidige duingebied van de zee afsnijden. Waar nu door zee en zilte zeelucht vlak langs de kust een open duinlandschap is met grassen en lage kruiden, zal het duin verouderen en qua begroeiing gaan lijken op de verder landinwaarts gelegen duinen. De variatie in landschap, maar ook de rijkdom aan planten- en vogelsoorten, zo kenmerkend voor de duinen, zal verdwijnen. Vlak voor de kust is de kraamkamer voor vissen als schol, tong, haring. Er leven krabbetjes en andere lagere soorten. Door het opspuiten van zand voor de locatie, zal deze kraamkamer verdwijnen. Doordat het zand voor de locatie uit de Noordzee gehaald wordt, zal het leven in deze zee verstoord worden. Herstel duurt jaren en jaren. Aanleg van de locatie heeft gevolgen voor het verkeer: met de 40 000 huizen, 9000 werknemers, 450 000 toeristen die in de plannen worden genoemd zal dit toenemen. Er zijn drie wegen om het verkeer af en aan te voeren: bij 's-Gravezande, bij de Lozerlaan en langs de Houtrustbrug. "Dit in combinatie met NORAH zal maken dat iedereen die vanuit het noorden naar de locatie komt, over de Teldersweg rijdt, door de Scheveningse Bosjes. Dat komt neer op een rijksweg die de Bosjes nog meer in tweeën deelt." "Is het nodig, een nieuwe stad in zee?", vroeg de heer Janssen. "Planologisch is de kustlocatie ongelukkig, omdat er geen infrastructuur is en geen economische activiteit. Het is bovendien een kostbaar plan dat, vanwege de realisatie in ± 2040, niet helpt om de voor omstreeks 2010 verwachte woningnood in het gebied op te lossen."

Verkeer

"De kustlocatie is op het ogenblik geen onderwerp van discussie in de gemeente," zo zei Ing. Louis Eggen, coördinator/projectleider Verkeer van de gemeente, ter introductie. Hij spitste zijn betoog toe op het 30 januari door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan NORAH, de rondweg die de A4 zal verbinden met Leidschendam, Voorburg en de Benoordenhoutse kant van Den Haag, 'gewone' weg blijft van Madurodam, via de Sportlaan en de Segbroeklaan naar de Lozerlaan, waar de weg weer NORAH heet tot Wateringen en de verbinding met de A4. Het Haagse deel van de rondweg zal bij de Landscheidingsweg vanaf TNO in een tunnel onder de Oude Waalsdorperweg en de kruising met de van Alkemadelaan aangelegd worden, vervolgens onder de Kleine Alexanderkazerne en het Hubertuspark doorgaan (hier speelt de vraag 'boren of persen' - meerkosten f 28 miljoen -) om vervolgens aan te sluiten op het viaduct bij Madurodam. NORAH dient, samen met de Centrumring, om de wegen in de woongebieden te ontlasten. Eggen verwacht dat er door "NORAH op zich" niet meer verkeer zal komen op de Teldersweg, omdat het over de hele route om bestemmingsverkeer voor een bepaald gebied gaat. Alleen: er worden meer toeristen verwacht in Scheveningen-bad (10 naar 12 miljoen). De plannen voor meer activiteiten in de haven zullen ook leiden tot meer verkeer: 400 à 500 auto's per dag. Als antwoord komt er vanaf 2000 een metro (met aftakkingen naar de kustlocatie).

Het plan

De laatste spreker die gespreksleider Jan Huisman introduceerde was Ir. Remko Reijke van Kuiper Compagnons, het bureau dat samen met DHV en Coopers&Lybrand tekende voor de haalbaarheidsstudie voor de kustlocatie. Reijke besprak de uitgangspunten voor de locatie - historisch, ecologisch, energetisch, economisch, sociaal-cultureel - en liet zien hoe het eiland eruit zou kunnen zien. De infrastructuur noemde ook Reijke "een moeilijk punt". Randstadrail met

Een paar gegevens

De kustlocatie, een kunstmatige zandeland van 17 km lengte, zal volgens de papieren plannen, aangelegd worden voor de kust van Scheveningen tot Hoek van Holland.

Het eiland wordt 3 km breed, er zijn strand, duin, diverse landschappen, een zoutwater binnenmeer en 40 000 woningen geplanned. Er is gedacht aan werkgelegenheid, toerisme, recreatie. Om het plan te verwezenlijken zal circa 300 miljoen m³ zand opgespoten moeten worden. Voor de hele Nederlandse kust is dat nu 6 miljoen m³. De kosten bedragen tussen de 15 en 20 miljard gulden. Zie ook Van Stolkparkkoerier 72, pag. 10.

haltes in de "nederzettingen" op de locatie, aanvullende tramlijnen en bussen, fietspaden, vaporettes, veerpontjes, elektrische auto's, moeten zorgen voor schone en frequente verbindingen.

Verkeer beheerst discussie

Hoe boeiend deze toekomstvisie ook was, de nadruk op de verkeersproblematiek en de naderende Rondweg nam alle aandacht weg van locatie, natuur, strand, duinen, en een veranderende horizon: meedenken over het toekomstbeeld van Den Haag en de NORAH-tunnel vast doortrekken onder de Teldersweg en het kruispunt Scheveningseweg, waar nu al capaciteitsproblemen zijn; beter=frequenter openbaar vervoer; afweging kosten NORAH en verbetering openbaar vervoer, waren enkele van de onderwerpen van de levendige algemene discussie.

De kustlocatie, maar vooral de Noordelijke Rondweg (NORAH) beheerste de discussie tijdens de Algemene Ledenvergadering van 24 maart in het VCL. Natuurlijk kwam de homo-ontmoetingsplaats aan de orde en uiteraard werd de financiële positie van de wijk belicht. Maar er was ook tijd voor een persoonlijke noot: officieel in het dankwoord van de voorzitter Ton Landheer aan Jan van Rijckevorsel, informeel tussen oude en nieuwe bewoners die nieuwtjes en tips uitwisselden.

Els Ringnalda tekende voor de Koerier een reiger zoals eigenaren van vijvers met aantrekkelijke vissen hem vrezen. Wist u dat reigers niet alleen de natte waterkant, maar ook de kruinen van de dennen in het bosje naast Promenade net tegenover de Parklaan als hun territorium zien? Begin april waren er zeker tien krijgsend in de weer. Nesten? Welke vogelliefhebber weet het?

Homo-ontmoetingsplaats

De voorzitter vroeg de Algemene Ledenvergadering of deze ermee kon instemmen dat de wijkvereniging zich zal terugtrekken uit de Begeleidingscommissie homo-ontmoetingsplaats.

De reden hiervoor is dat de oproepen voor de vergadering gedaan worden op een dermate korte termijn dat het niet mogelijk was de vergaderingen bij te wonen; dat er noch agenda's zijn, noch verslagen.

Omdat bovendien is gebleken dat er niet zozeer over verbetering van de huidige situatie, maar over voortgang gesproken wordt, terwijl er nog geen uitspraak is in de bezwaarprocedure, lijkt het niet zinvol deel uit te maken van de commissie.

Jaarplan goedgekeurd

Het Jaarplan 1997, nodig om voor subsidiëring door de gemeente in aanmerking te komen, werd door de Algemene Ledenvergadering goedgekeurd. Het Jaarplan vermeldt alle activiteiten van de Wijkvereniging.

Draag bij aan Koerier

Bijdragen van lezers aan de Van Stolkparkkoerier zijn van harte welkom. Alles wat opvalt in de wijk (wist u dat er bij de 72 trapjes een zwerper is die zijn maal vindt in de containers van Madurodam? En dat er op de glooiing bij de waterpartij een hut is gebouwd?), herinneringen, tips, foto's, tekeningen. De wijk had vroeger zijn schilders en schrijvers, wellicht is dat nog zo. Mochten de teksten die u nu allemaal gaat insturen te lang zijn, dan behoudt de redactie zich het recht voor deze te bekorten.

Van Dam opvolger van Rijckevorsel Buurtpreventie

Na tien jaar werk voor de wijk, juridische aangelegenheden en buurtpreventie, treedt Jan van Rijckevorsel terug. Ton Landheer bedankte Jan namens de leden voor het werk dat hij gedaan heeft en bood hem een foto aan van het uitzicht uit zijn ramen "voor zijn huis gebouwd was". Landheer introduceerde de nieuwe voorzitter Stichting Buurtpreventie (en derhalve bestuurslid van de Wijkvereniging), K. van Dam.

In de volgende Koerier meer over de gaande en komende man.

30 april Oranjeborrel in Frisia

Op 30 april zal de jaarlijkse Oranjeborrel gehouden worden voor de leden van de Wijkvereniging Van Stolkpark. Over de locatie heeft men kunnen horen op de Algemene Ledenvergadering in het najaar: Villa Frisia, eens atelier en woonhuis van Christoffel Bisschop, nu het huis van Frits Grooss en zijn vrouw Hansje.

Zij stellen dit jaar hun huis aan de Van Stolkweg 13 open tussen 11.30 en 13.00 uur.

Kranslegging 4 mei

Zondag 4 mei zal om 15.00 uur de kranslegging plaatsvinden bij het monument voor de slachtoffers van het 'Englandspiel' en de overige inlichtingendiensten.

Men wordt verzocht om 14.50 uur aanwezig te zijn bij het monument op de Hogeweg. Na afloop van de kranslegging en het defilé is er gelegenheid om in hotel Holiday Inn Crowne Plaza Promenade Den Haag elkaar te ontmoeten.

Nog geen kap dennen op Belvédère-duin

De aangekondigde uitdunning van het dennenbestand in de Scheveningse Bosjes is uitgesteld tot september. Een zeer zachte februari maand na een strenge winter heeft veel vogels naar de bosjes gelokt. 't Is er druk nesten bouwen. Zo druk dat de vogelbescherming het niet verantwoord meer vindt dat er gekapt wordt. De Groenbeheerder van Stadsdeel Scheveningen, Dave Zappey, deelt die mening en heeft in overleg daarom besloten de kap uit te stellen tot het najaar.

Burger ingelicht

Via de Haagsche Courant en de Posthoorn was begin maart melding gedaan van de op handen zijnde kap. Nog voordat de aankondiging in de kranten verscheen, had een alerte wandelaar al een ingezonden brief geschreven: gele stippen=kap=leeg duin=projectontwikkelaar. Het vertrouwen in de Haagse bestuurders blijkt niet groot. Bosbehoud is echter de reden van de, nu uitgestelde, kap. Verwelkingsziekte, dennenmoorder en honingzwam hebben de dennenbomen in de Scheveningse Bosjes aangetast. De dennenmoorder en de honingzwam

Aantasting Westbroekpark

Het besef dat ook groen een cultuurgoed kan zijn is doorgedrongen. Dat heeft echter niet kunnen verhinderen dat het terrein voor de sportvelden in het Westbroekpark ge-egaliseerd wordt en kunstgras krijgt. Toen vorige zomer het Van Stolkpark tijdens een feestelijke bijeenkomst beschermd stadsgezicht werd, zei Wethouder Van der Putten "wat nu nog gebeurt in het Westbroekpark, dat kan voortaan niet meer".

Voor het Westbroekpark komt die spijt te laat. Het park, dat in de jaren twintig aangelegd werd naar een plan van directeur plantsoenendienst Westbroek en niet alleen bekend is vanwege de rozen, maar ook vanwege de Engelse landschappelijke aanleg, zal de glooiing verliezen waardoor het zo mooi in het omringende duinlandschap past. De kleur van het kunstgras zal bovendien hard afsteken tegen het biestarwegras en de andere grijsgroene begroeiing van de glooiing Cremerweg/Nieuwe Parklaan.

zijn beide zeer schadelijk voor het dennenbos. Hun dodelijke werk begint lang voordat een paddestoel te zien is.

De sporen van de dennenmoorder drijven de myceliumdraden naar binnen bij de wortelhals van de jonge den. De zwamvlok breidt zich dan uit in de schors. Daardoor kunnen de wortels via de schors geen voedsel meer krijgen uit de takken. De dennenmoorder is moeilijk te herkennen: het is een soort platte, plakkerige, groenig bruine korst. Net zo weinig attractief als zijn werk. En z'n sporen worden door wind, water en dieren verspreid.

De honingzwam zou je nergens van verdenken. Het is een opvallend mooie paddestoel met honingkleurige hoed. Omdat hij in groepjes van ongeveer twintig dicht op elkaar staat, valt hij goed op. Maar dan is het te laat. De honingzwam heeft zijn fatale werk tussen schors en hout dan al gedaan. Hij beperkt zich niet tot dennen. Loofhout is even aantrekkelijk. De zwam verspreidt zich niet alleen door sporen. Hij heeft een tweede manier: zwarte draden die langs het hout van de stammen en door de grond lopen. En uit de draden kunnen weer nieuwe honingzwamgroepjes ontstaan.

Dat er maatregelen genomen moeten worden om verdere schade aan het bos te beperken is duidelijk. Normaal mag altijd gekapt worden tot 1 april, de datum dat het broedseizoen officieel begint. Het mooie weer speelt de Groenbeheerder dit jaar echter niet in de kaart. Vogels gaan voor groenbehoud. Zappey heeft alle hoop dat bomen die nog vitaal zijn het redden: "Ze zullen meer licht krijgen, omdat de aangetaste bomen erom heen zo weinig naalden hebben dat ze haast geen schaduw geven."

Dichtbij: vaste plantenmarkt

Op 21 juni organiseert KMTP Groei&Bloei op veel plaatsen in Nederland de Nationale Open Tuinendag. Tuinen van leden van Groei & Bloei zijn dan te bezichtigen. De afdeling Den Haag kent zijn eigen variant op deze dag en organiseert een vaste-plantenmarkt in het Westbroekpark.

Eco?

Den Haag is een Ecostad. In een Ecostad, waarvan er 53 zijn in 10 landen, 'ontdekken 30 000 huishoudens hoe ze stap voor stap zorgvuldiger kunnen omgaan met energie, water en grondstoffen'. Misschien is na enkele stappen de Duma-container groot genoeg voor het VCL-vuil en misschien staat deze dan ook ergens netjes verdukt opgesteld. Misschien hangen verpakkingen dan niet meer in de struiken. Het kwartaalbericht van 'Den Haag Ecostad' gaat over auto/fiets/HTM (bon voor gratis HTM-informatie thuis), drinkwater, energie/broeikas-effect, maar ook over 'Groen tegen graffiti'. Daarover is ook een brochure vol nuttige tips uitgegeven door de Haagse Lokale Agenda 21. Interessant voor degenen die iedere keer weer hun gevels moeten bijschilderen. Begroeiing beschermt de muur tegen graffiti en werkt bovendien isolerend. TNO-onderzoek heeft uitgewezen dat klimplanten, zoals klimop, niet schadelijk zijn.

Leefbaarheidsmonitor

In enkele wijken in Den Haag is tussen december en februari onder 2000 bewoners een onderzoek gedaan naar 'de beleving van de leefbaarheid en veiligheid' in de stad. De meting was een nulmeting; een tweede meting volgt in 1988. Deze zal moeten uitwijzen hoe de leefbaarheids- en veiligheidsbeleving zich ontwikkelt.

Uit de eerste meting blijkt dat de vooruitgang van de stad door meer mensen optimistisch tegemoet wordt gezien dan de vooruitgang van de eigen buurt. Het gemiddelde cijfer voor leefbaarheid is 6,8; voor de eigen woonomgeving 7; voor veiligheid 6,6.

De wijken waar werd gemeten zijn Schildersbuurt, Stationsbuurt, Bouwlust, Vruchtenbuurt en Mariahoeve.

Groen knel

De inspraaknota Stedelijk Beheerplan Straatboombeplanting 1997-2006 is een interessant document, maar het maakt niet blij. De Nota is met veel liefde voor groen en stad geschreven, en met veel kennis. Die kennis missen de inwoners, die alleen de werkelijkheid van vandaag zien: niet voor iedere gekapte boom wordt een nieuwe geplant; bij het planten worden niet altijd 'bodemverbeterende maatregelen' genomen, geel straatzand moet vaak voldoen; snoei wordt niet altijd even deskundig uitgevoerd; er zijn nogal wat treurige bomen die vervangen zouden moeten worden.

De werkelijkheid heeft alles te maken met geld: 'de jaarlijkse kosten voor regulier beheer en onderhoud van de straatboombeplanting, inclusief bestrijding van de iepziekte en de extra kosten voor het onderhoud van monumentale bomen zijn begroot op f 4.794.500. De kosten voor het wegwerken van achterstallig onderhoud belopen f 7.773.000 in de planperiode van 10 jaar, ofwel f 773.000 per jaar. Op jaarbasis betekent dit f 5.567.500 voor beide categorieën. Voor dit jaar is er slechts f 4.550.000 beschikbaar. Met andere woorden: er is te weinig geld voor het noodzakelijke beheer en onderhoud, sterker nog, het achterstallig onderhoud neemt dit jaar zelfs verder toe.

Verwaarloosd

Den Haag houdt van zijn bomen, maar heeft toch kans gezien het onderhoud de laatste jaren te verwaarlozen. "Bomen dragen bij aan het imago en de herkenbaarheid van de stad; zorgen voor een extra dimensie; leveren ruimtelijk en architectonisch een bijdrage; leveren een bijdrage aan het woongenot; belangrijke rol in microklimaat; educatieve waarde, natuurwaarde, cultuurhistorische waarde," stelt de Nota. De eerste boombeplantingen zijn door de eeuwen heen gekoesterd en in stand gehouden. Zo bezit de stad nog een beplanting uit de renaissance. De beplanting langs de Scheveningseweg is ook historisch waardevol. Bij stadsuitbreidingen in het begin van deze eeuw kreeg openbare groenvoorziening steeds meer aandacht. Na de Tweede Wereldoorlog kwam de grootste aanplant. Den Haag telt zo'n 70 000 bomen en

twintig verschillende boomsoorten. Driekwart van het straatbomenbestand bestaat uit iep, linde, esdoorn, es, meidoorn, lijsterbes, kers en populier.

Dit groen wordt echter bedreigd. Was dat in de jaren zestig door zuurstofgebrek vanwege gaslekkages, tegenwoordig is dat door slechte groeiplaatsomstandigheden (verkeer; kabels, leidingen; verdichting van de bodem), verkeerde boomkeus in het verleden, achterstallig onderhoud (snoeiachterstand; geen bodemverbetering), achterstand bij het vervangen van kwijnende bomen en aantasting door iepziekte.

Het rapport rubriceert keurig wat er allemaal gedaan moet worden, stelt dat regulier beheer en onderhoud het meest eenvoudig en efficiënt is, maar ... daarvoor ontbreekt dus het geld.

Helaas is de waarde van groen en bomen niet direct uit te drukken in gulden.

Maar het is niet alleen de bewoner die graag groen ziet. Realiseert men zich dat de toerist dat ook doet?

Winterse Waterpartij

Nauwelijks was er ijs, of de eerste schaatsers waren te zien op de Waterpartij. En nauwelijks waren er schaatsers of er was een koek- en zopie. De zaken liepen goed: per dag kwamen zo'n 100 mensen iets te drinken of te eten halen.

Bewonersoverleg Scheveningen

Wijkverenigingsvoorzitter Ton Landheer zit in een initiatiefgroep van de Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO) die het overleg tussen de veertien bewonersorganisaties en met het stadsdeelkantoor en de ondernemers verder moet verbeteren. De groep wil de overlegstructuur aanpakken en bekijken wat de plaats van Scheveningen in een eventuele

stadsprovincie Haaglanden moet zijn. Scheveningen telt zo'n 60 000 inwoners, verdeeld over het oude dorp, de badplaats, het Statenkwartier, het havenkwartier, Duindorp, Belgisch Park, en Van Stolkpark.

In de werkgroep zitten, naast Landheer, de heren Schimmel, Verhaaf en Van Leeuwen en mevrouw Knoester en stadsdeelcoördinator mevrouw Van der Meer.

Iepenfonds: veel bewoners dragen bij

Een groot aantal bewoners van het Van Stolkpark gaf begin dit jaar een vrijwillige bijdrage aan het 'Iepenfonds'. Uit dat fonds zal de behandeling bekostigd worden die iepen moet beschermen tegen de dodelijke iepziekte. Het behoud van een iep kost één gulden per centimeter diameter doorsnee van de stam. In totaal staan er 315 iepen in de straten en plantsoenen van het Van Stolkpark. Ze hebben allemaal een behoorlijke omvang: 90 centimeter is geen uitzondering.

De Heidemij voert de iepbehandeling uit. Een medewerker van de Heidemij injecteert Trigger, een biologisch

bestrijdingsmiddel, in de gezonde boom, waardoor deze een jaar resistent is tegen de dodelijke ziekte. De wond is na een groeiseizoen overgroeid. De behandeling moet plaatsvinden in mei/juni.

Ook in de tuinen van particulieren staan iepen: ongeveer 150. Bewoners die hun bomen ook willen laten behandelen als de Heidemij komt, kunnen Fried Cools (355 30 25) bellen. Hij coördineert de actie.

Wie nog geen bijdrage heeft gegeven voor het behoud van de iepen in het Van Stolkpark, kan nog storten op postrekening 3441829.

Riool gemaakt

Zonder dat de straat open werd gemaakt, repareerde de gemeente vlak voor kerst het riool bij de Parkweg, hoek Duinweg en in de Van Stolkweg. Geen mankracht, maar het besturen van apparatuur was daarvoor vereist. Een machien bracht allereerst met behulp van water en druk een stuk gecoat nylon in het riool. Dit water werd op temperatuur gebracht. Hierdoor smolt de coating en het nylon kon zich voegen naar de wand. Na uitharding lag het nylon als een steunkous tegen de rioolbuis.

De mannen stuurden het hele proces met de computer. Een videocamera in het riool was hun oog. Dit projecteerde op de computer de rioolwanden en de aansluitingen van de particuliere rioolbuizen. Ze stuurden met hun computer vervolgens een boor die op de gewenste plaatsen uitsnijdingen maakte in de coating.

Fotoboeken Scheveningen

Deze foto laat zien, hoe in mei 1945 Canadese militairen Duitse militairen gevangen nemen in de tuin van de vroegere Villa Insulinde (nu de gymzaal van het VCL). Het is één van de 276 foto's en kaarten, die C. Bal verzamelde voor 'Scheveningen - Den Haag 1940-1945 - Van dorp en stad tot voor 'Scheveningen - Den Haag 1940-1945 - Van dorp en stad tot Stützpunktgruppe Scheveningen'. Het fotoboek is te koop

Burenhulp in wijk

Op 21 april vieren de vrijwilligers van de Stichting Algemene Burenhulp 's-Gravenhage dat de burenhulp 25 jaar bestaat. Ruim driehonderd vrijwilligers zetten zich in Den Haag in om mensen in hun omgeving te helpen. Ook in het van Stolkpark bestaat burenhulp. Deze wordt sinds 1995 gecoördineerd door wijkhoofd Ariane Hiebendaal-van Rhijn. Het jaarverslag over '95 meldt dat de vraag om hulp in deze wijk minder voorkomt dan in andere. De zomer van '95 maakte daarop een uitzondering, omdat 'Huize Duinrust' regelmatig een beroep deed op de vijf vrijwilligers om inwoners van het huis van en naar het ziekenhuis te brengen.

Het kostte moeite om aan deze verzoeken te voldoen. Toch zagen de vrijwilligers kans ook bezoeken af te leggen in de wijk, boodschappen te doen en een aantal keren per week eten rond te brengen. In de winter liep de verzoeken om hulp terug en bleek het aantal vrijwilligers toereikend.

Door verhuizing moest mevrouw Braatvan Pelt het werk neerleggen dat ze vele jaren als wijkhoofd verichtte. Ze nam in 1995 afscheid. Ze blijft echter komen bij mensen die hulp nodig hebben of voor wie een bezoekje welkom is.

Iedereen in de wijk die behoefte heeft aan hulp kan contact opnemen met mevrouw Hiebendaal, tel 350 39 93.

Mesdag als verzamelaar

Hendrik Willem Mesdag (1831-1915) was niet alleen een succesvol schilder - met zijn Panorama van Scheveningen in 1881 als hoogtepunt -, hij was ook een groot kunstverzamelaar. Nadat hij samen met zijn vrouw Sientje in 1870 het huis Laan van Meerdervoort 9 had laten bouwen, kocht hij in goed dertig

jaar meer dan 800 kunstwerken aan. Het resultaat van deze koortsachtige verzamelwoede is sinds vorig najaar weer in alle glorie te zien in het museum, dat Mesdag in 1887 in de tuin naast zijn huis bouwde. Behalve meer dan 360 schilderijen, tekeningen en etsen zijn er minstens 500 andere kunstwerken te bezichtigen: tapijten, Westerse en Oosterse keramiek, bronzen en meubelair. Te veel om het allemaal onvoorbereid op een zaterdagachternamiddag te gaan bekijken. Dat hoeft ook niet meer, sinds Fred Leeman en Hanna Pennock de hele verzameling schilderijen en tekeningen hebben vastgelegd en besproken in een standaardwerk van 460 pagina's. U kunt nu eerst rustig thuis een keuze maken aan de hand van 72 kleurenreproducties en 400 in zwart-wit. De catalogus, compleet met bijdragen over Mesdag als verzamelaar en de lotgevallen van het Museum na Mesdags dood, is te koop bij het museum en in de boekhandel voor f 135.

Ton Landheer

Tuin Villa Insulinde

voor f 39,50 bij Museum Scheveningen en bij de boekhandel. Voor sommigen zullen de foto's een herinnering zijn, voor anderen een ontdekkingsreis door de tijd. Dat geldt ook voor het fraaie fotoboek waarin Wim de Koning Gans een beeld geeft van de badplaats tussen 1860 en 1960 aan de hand van tientallen, veelal niet eerder gepubliceerde foto's. (Museum en de boekhandel, f45)

Ton Landheer

Gulle lente, geheimzinnig groene zomer

Else Ringnalda vindt haar tuin een lentetuin. Als je in het vroege voorjaar vanaf de weg door de spijlen van het hek de voortuin inkijkt, geef je haar gelijk: de lente komt er gul. Met grote toeven sneeuwklommen, zachtblauwe crocussen, helder blauwe scilla's en lila vogeltje-op-een-krukje. Met appelgroen, paars, wit, en roze bloeiende helleborissen en kleine gele en witte narcissen, de jonquils. Ze steken af tegen het donker van aarde en vergaand blad. En dan zijn er de tulpen, kievitsbloemen en euphorbia's.

Als de bluebells bloeien is de lente voorbij en neemt het groen over. Maar niet helemaal. Dezelfde schildershand die de voorjaarskleuren neerzette (en die de tekeningen voor de Koerier maakt), neemt een ander palet en spikkelt kleuren, van het diepzwart van de crocosmia tot het koele van de vlijtige lies.

In de zomer is de voortuin diepgroen. Hier een zonneplek, daar een bloem die oplicht of een blad dat glimt of zilvert onder taxus, apeverdrietbomen, judasboom.

Achter voel je je als Mary in 'De Geheime Tuin': klein tussen torende groene dennen, grote-bladenstruiken, bamboe, bloemen als bomen. Je voeten bewegen door kruipende planten. Tot je op water stuit. Even verder staat een huisje. En dan op een open plek, uitnodigend, een stoel.

Het brede grindpad voor, vrolijk met roze reuze balsemien, oranje *Meconopsis cambrica*, en gele lelies, geeft het geheim van die vijfertuin niet prijs.

Else Ringnalda wilde iets van de huiver van de natuur van haar geboorteland, Indië, in haar eigen tuin. In het zandige duin plantte ze en plant ze. Stekt ze, zaait ze. Ze legde smalle iets verdiepte kronkelende paadjes aan, metselde trapjes, maakte duistere vijvers. Door het hoogteverschil in de tuin is er zelfs verloop in één ervan. Nu, na al die jaren van mesten en mulchen en van groei - Else vindt dat ze eigenlijk moet snoeien, maar ze kan het vaak niet over haar hart verkrijgen - is er weelde. Verrassingen van planten overal om je

De tuinen in het Van Stolkpark

heen en dan een onverwachte open plek, een beeld. Een bankje in de volle zon.

Vanaf de open plekken zie je rozen kruipen door de exotische apeverdrietboom. Twee exemplaren van deze *Araucaria araucana* uit Chili, met donkergroene, leerachtige, scherpgepunte bladeren, trof Else voor het huis aan toen ze in de Hogeweg kwam wonen. Ze waren erg in de mode in de tijd dat het Van Stolkpark werd aangelegd. Voor de voorbijganger staan de hortensia's uitbundig te bloeien: de viltige *Hydrangea aspera* var. *sargentiana*; een *macrophylla*-soort met platte lilawitte tulen; een hortensia met dieproze ronde tulen en zelfs een blauwe. De duingrond zal hem na enige tijd wel roze kleuren.

Tussen het groen bij de vijver

Etage na etage

Overal staan elegant lelies op lange stelen. Oranje, gele en witte. Ooievaarsbekken van licht- tot donkerpaars kruipen onder de bomen tussen

Het pad langs het huis

De eerste sneeuwklommes

longkruid met grote donkergroene bladen en witachtige spikkels en tussen de gebeeldhouwde glimmende bladen van de Helleboris, de corsicus en de orientalis. En als in de achtertuin de betovering wat breekt, blijken er achter roodgesteelde bladeren waarop iemand dikke tranen heeft geplengd, gewonere planten te staan. De donkerrode *Polygonum*, de hoge blauwgroene *Macleaya*'s met biscuitkleurige dunne pluimen. Verscholen achter grote lichtgroene bladen van *Zantedeschia aethiopica*, ligt de romantisch groene vijver met bemoste randen. Bonte dovenetel rankt over de paadjes. Zo heeft hij een kans gezien te worden: erboven is zoveel wat de aandacht trekt. *Choisya ternata*, *Caryopteris*, *Gleditsia*. Maar ook rhododendrons, laurierkers, de goudgeel gespikkelde *Aucuba*, bamboe, *Chamaecyparis*. En weer een etage hoger Corsicaanse dennen, een ceder. 'Well stocked', zouden de Engelsen ongetwijfeld beleefd prijzend zeggen. Maar niet alleen met gulle hand ingeplant, ook weelderig groeiend.

Marinehoofdkwartier nu beschermd

Van het hoofd van de hoofdafdeling Monumentenzorg, Ir. H.F. Ambachtsheer, ontvingen wij op 4 maart bericht dat het voormalige Marinehoofdkwartier op de Belvédère nu definitief is ingeschreven in het gemeentelijke monumentenregister.

Het nog betrekkelijk gaaf bewaarde commandocentrum kwam op 8 december 1943 gereed. Het bestaat uit zes bunkers op de Belvédère bij de samenkoms van de Belvédèreweg en de

Schnellboote' alle operaties van motor-torpedoboottieljes op de Noordzee, in het Kanaal, op de Oostzee en op de Middellandse Zee. Zijn staf bestond in het najaar van 1944 uit 24 officieren, 36 onderofficieren en 135 manschappen Duinweg en twee in het Westbroekpark, die als zendstation dienst deden. Van hieruit leidde de 'Führer der (zie verder Van Stolkparkkoerier nr. 66, onderofficieren en 135 manschappen (zie verder Van Stolkparkkoerier nr. 66, juni 1995, p. 7 en 8 - Sporen van de oorlog)

Ton Landheer:
bouwen
breken
behouden

Parkweg 9 Villa Duinhof(Luzac)

Ambtelijke molens malen soms zo langzaam, dat een eenvoudige burger de voortgang maar moeilijk kan volgen. Zo vroeg op 28 november 1994 de B.V. Luzac Onderwijs bij de gemeente vergunning de villa - die bij haar als school in gebruik is - te mogen vergroten. Ruim een jaar later - op 4 december 1995 - werd de gevraagde bouwvergunning verleend. Aan de vergunning werd met zoveel woorden de voorwaarde verbonden, dat het terrein rond de villa op deskundige wijze als tuin zou worden ingericht volgens het bij de bouwaanvraag behorende tuinrichtingsplan. De bedoeling daarvan was de tuin meer dan nu het geval is in overeenstemming te brengen met het groene karakter van de buurt.

Hoewel de uitbreiding van het gebouw al in de zomer van 1996 werd opgeleverd en Burgemeester en Wethouders pas op 7 juni 1997 ons bezwaar daartegen ongegrond verklaarden, is aan de tuinrichting tot nu toe niets gedaan. B en W vinden het best als Luzac daarmee wacht tot het najaar van 1997, wat in feite neerkomt op het voorjaar van 1998.

Haast u langzaam, lijkt het devies.

Kanaalweg 19 Kanaalweg tegenover 9-11

Tot veler verdriet is het al weer maanden geleden, dat zij bij Banketbakkerij Duinmaijer een lekker taartje of knapend broodje konden kopen. Sindsdien zijn voor het pand roerige tijden aangebroken. Eerst werd het, naar wij vernemen, in zijn geheel verkocht, dus de winkel met woonhuis, de banketbakkerij met garage en het bovenhuis. Vervolgens werd het gesplitst in drie eenheden met even zovele eigenaren. Voor een verbouwing van het benedenhuis werd door de gemeente op 12 maart een bouwvergunning verleend. Voor de bouw van een nieuwe dubbele garage voor bewoners van het 'Kanaalweggetje' loopt de procedure nog.

Parkweg 15 Villa Nieuw Panorama

Met meer genoeg maken wij de identiteit van de nieuwe eigenaar van dit pand bekend: het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Wegens uitbreiding van de werkzaamheden met een nieuwe taak heeft het CAK in de wijk nu drie panden in gebruik, naast Duinweg 20-22 en Parkweg 27 dus nu ook Parkweg 15. Van binnen ziet Villa Nieuw Panorama er al piekfijn uit. Binnenkort zal de luchtbrug naar Duinweg 37 - die B.V. Verebus Engineering destijds heeft gebouwd - worden gesloopt en zal ook het binnenterrein er weer fraaier bij komen te liggen.

Professor B.M. Teldersweg 4 - Shell Station Promenade

Hoewel bij de aanleg van het benzinestation op ons verzoek uitdrukkelijk tussen Shell en de gemeente was overeengekomen, dat het station zo veel mogelijk in het groen ingepast zou worden, zijn de Shell-verkopers in Rotterdam dat kennelijk vergeten. Zij blijven maar bezig bij de gemeente bouwvergunningen te vragen voor het veranderen en uitbreiden van de reclame aan het benzinestation. Eerst ging het om de plaatsing van een 7 meter hoge reclamezuil en het veranderen van kleur en vorm van de daklijst. Gelukkig

vond ook de gemeente zo'n reclamezuil op deze plek te gek en werd daarvoor geen bouwvergunning verleend. Op 16 januari 1997 heeft Shell het weer geprobeerd, nu om twee reclameobjecten te mogen plaatsen. Ook tegen deze nieuwe aanvraag hebben wij bezwaar aangetekend. Verder hebben wij Shell erop attent gemaakt dat het bestemmingsplan (nog) niet voorziet in de mogelijkheid op dit benzinestation kruidenierswaren te verkopen. Wij zullen u op de hoogte houden van de verdere ontwikkelingen.

Bezoek Deetman Scheveningen

Burgemeester Deetman bezocht 10 februari stadsdeel Scheveningen en werd door de vertegenwoordigers van de verschillende wijken op de hoogte gebracht van de problemen die er spelen. Tijdens de rondrit door de wijk noemde de voorzitter van Wijkvereniging Van Stolkpark, Ton Landheer, onder andere de homo-ontmoetingsplaats en het iepenplan. Hij vertelde ook één en ander over de geschiedenis van de wijk. Op voorstel van Wijkvereniging het Van Stolkpark, begon Deetman zijn tocht door het moderne Scheveningen met een bezoek aan Panorama Mesdag. Op de foto luisteren de genodigden naar een uitleg over de plannen en veranderingen in het havengebied (foto Jos Haas)

Ver-Huëllweg 2 Tennispark De Bataaf

Gealarmeerd door een bericht in de Haagsche Courant over plannen voor de gezamenlijke aanleg van een super-tennispark in de Scheveningse Bosjes bij 'De Bataaf' door de Haagse Lawn Tennis Club 'De Metselaars' en de tennisclub Thor RW hebben wij op 4 december 1996 samen met de Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties GSBO een brief geschreven aan Burgemeester en Wethouders. Hierin hebben wij erop gewezen dat de gemeenteraad op 18 februari 1993 in het bestemmingsplan Scheveningse Bosjes de bestemming van De Bataaf als sportterrein heeft vastgelegd overeenkomstig de huidige omvang, functie en bebouwing. Uitbreiding laat het bestemmingsplan niet toe. De gemeente hebben wij gevraagd die bepaling te handhaven, gelet op het enkele jaren geleden moeizaam bereikte compromis bij de uitbreiding van Madurodam. Het zou te gek zijn, als daar nu al van afgeweken zou worden.

Hoewel de fusie tussen beide clubs niet zal doorgaan, is De Bataaf wel doorgaan met de plannen, te beginnen met de plaatsing van een woud van 15 meter hoge lichtmasten in het tennispark. Eind maart heeft daarover overleg plaatsgevonden van vertegenwoordigers van de betrokken bewonersorganisaties, De Bataaf en de gemeente. Het resultaat van dat overleg is bij het het perse gaan van dit nummer nog niet bekend.

Overige plannen

Verder werd nog aandacht besteed aan de voorgenomen uitbreiding van een kiosk in de Scheveningse Bosjes aan de Kerkhoflaan, aan Professor P.S. Gerbrandyweg 2, de bouw van vier dakkapellen aan de Parkweg en de uitbreiding van een paviljoen op Madurodam.

Deconcentratie zet door

Veel bewoners zullen met vreugde begroet hebben de komst van een stadsdeelinspecteur van Bouwen en Monumentenzorg naar het stadsdeelkantoor aan de Duinstraat. Het scheidt niet alleen een gang naar de Loosduinseweg bij het aanvragen van een bouwvergunning. Het betekent ook dat de inspecteurs betrokken bij het verlenen van een bouwvergunning en de naleving van verleende bouwvergunningen en andere -voorschriften voortaan op het zelfde adres te bereiken zijn. Dat werkt een goed coördinatie in de hand.

Voor wijkbewoners: dassen en sjaals met logo

Blauwe zijden dassen en gewone polyester in blauw, wijnrood en groen zijn te koop bij het contactadres in de wijk. De dassen zijn gesierd met het logo van de Wijkvereniging Van Stolkpark, een gouden kikker op een groen plompenblad. Dit symbool is ontleend aan het wapen van de familie Van Stolk. Het is een verwijzing naar het gebied waar de

Wat doet de Wijkvereniging?

De Wijkvereniging Van Stolkpark zet zich in voor het behoud van een goed woon- en leefklimaat in de wijk. Dit houdt onder andere in: inspraak en participatie bij gemeentelijke besluitvorming; werken aan het behoud van de woonfunctie in de wijk; aandacht voor beheer en onderhoud van het groen; acties gericht op het schoonhouden en de veiligheid van de wijk. Voor rekening van de Stichting Buurtpreventie Van Stolkpark, opgericht in 1989, beveiligd een particuliere organisatie de aangesloten huizen en kantoren. Burenhulp biedt uitkomst als een helpende hand nodig is, het wijkblad verzorgt de informatie en een jaarlijkse Oranjeborrel biedt de bewoners gelegenheid elkaar te ontmoeten.

Als u nog geen lid bent van de Wijkvereniging Van Stolkpark is het nu tijd u aan te melden. Ook in uw belang.

familie van de stichter vandaan kwam, de omgeving van Stolkwijk, plaatselijk bekend als Stolk, in de Krimpenerwaard.

De zijden dassen kosten f65,-, de gewone f25,-. Sjaals, chokers en butterflyes kosten ook f 25,-, pochettes f 12,50.

Gezien vanaf de Belvédère

Wie niet wil koken, of onvoorziene gasten thuis iets extra lekkers wil bieden, kan tegenwoordig terecht aan beide zijden van het Van Stolkpark. In de Kanaalweg, tegenover restaurant Medoc, heeft zich traiteur en party cateraar Boenk & De Groot gevestigd. Hij heeft niet alleen iedere dag bijzondere gerechten, kazen en patés, maar hij verzorgt ook dagschotels en maakt heerlijke broodjes. En natuurlijk kan hij uw partijen cateren.

In Laura Promenade rechts van de ingang in Hotel Promenade zijn dagmenu's, kostelijke taarten, soepen en andere delicatessen te krijgen om mee te nemen. Het is echter ook mogelijk in Laura Promenade te lunchen, dineren, koffie of thee te drinken. Bekend is natuurlijk dat De Jong op het Willem Beukelszoonplein, behalve vlees, kip, brood, banket, kaas, zuivel en kruidenierswaren, ook kant-en-klare gerechten heeft en barbecue- en gourmetschalen maakt. Met zijn bestelautootje bezorgt hij in het Van Stolkpark belegde broodjes en heerlijke schotels.

Madurodam

Vorig jaar bezochten 1 040 000 mensen Madurodam. Voor de vernieuwing kwamen er jaarlijks ongeveer 800 000 bezoekers. Nieuw is dat Madurodam tegenwoordig het hele jaar open is en ook speciale winterevenementen organiseert. Ook de zalen trekken bezoekers. In 1996 waren dat er 20 000. De rijbanen aan weerszijden van het Hubertusviaduct, die afgesloten zouden worden om de looproute tussen het stadje en parkeerplaats bij de Bataaf

Inhoud

Kanaalweg 95-105	1-3
Kustlocatie en verkeer	4
Wijknieuws	5
Kap dennen	7
Burenhulp	8
Van Stolk-tuin	9
Bouwen, breken, behouden	10
Bezoek Deetman	11
Handig in en om de wijk	12

Aan dit nummer werkten mee
Anneke Landheer, Ton Landheer en
Els Ketelaar

Overnemen uit de inhoud van de van
Stolkparkkoerier alleen met toestemming
van de redactie, én met bronvermelding

veiliger te maken, blijven open. Door een uitspraak van de Raad van State kan de Gemeente deze wegen niet afsluiten.

Oude kleren

Als u oude kleren wil wegdoen, denk dan aan de kledingcontainers van KICI bij de Nutsschool 'Zorgvliet' in de Adriaan Goekooplaan of bij hockeyclub Klein Zwitserland. De opbrengst van KICI gaat naar Amnesty International, Milieudefensie, de Blindenbibliotheken en enkele wisselende charitatieve doelen.

Slapen

Wat gebeurt er in de hersenen als je slaapt? Dat is tot 31 augustus te zien in het Museon. Sterker nog, je kan je aanmelden als proefpersoon en de werking van je eigen hersenen bekijken. 'Illusions - de hersenen op een verkeerd spoor' heet de door het Finse Science Center Heureka samengestelde tentoonstelling. Ook te bezoeken op Internet: <http://www.museon.nl>

Babysitters

Advies-tarieven zijn:
f 5,- per uur van 19.00 - 24.00 uur
f 6,- per uur vóór 19.00 uur (dus overdag) en ná 24.00 uur.

Als een babysitter blijft slapen, dan wordt het tarief berekend tot het moment van thuiskomst van de ouders. Het is noodzakelijk gebleken beide partijen erop te wijzen, dat er duidelijke afspraken moeten zijn over het tarief, over de tijd van thuiskomst en over het al dan niet ontvangen van bezoek tijdens het babysitten. Het is voor iedereen prettiger dit van te voren goed te regelen.

Natalie Engering	telefoon 350 20 70
Suzanne Gerding	telefoon 355 22 96
Patricia Gerding	telefoon 355 22 96
Kiki Grooss	telefoon 355 37 90
Joris van Imhoff	telefoon 352 09 64
Stephanie Krijt	telefoon 355 42 28
Rolien Landheer	telefoon 354 12 96
Beatrijs Vermeulen	telefoon 350 71 60
Christien Vermeulen	telefoon 350 71 60
	of 071 - 14 12 08

Wijkvereniging "Van Stolkpark"

Contact- en correspondentie-adres: Prof. P.S. Gerbrandyweg 3, telefoon 354 12 96, fax 352 40 34
Secretariaat: mevrouw A.E.M. Landheer-Roelants

BESTUUR:

Voorzitter:

Mr. T. Landheer
Prof. P.S. Gerbrandyweg 3
telefoon 354 12 96

Ondervoorzitter:

Mevrouw Drs. M.F.T. Schrijver
Prof. P.S. Gerbrandyweg 11
telefoon 350 48 62

Secretaris:

Mevrouw C.W.M.F. Groffen
Parkweg 6a
telefoon 355 37 21

Penningmeester:

Ir. G.C.G.M. Kools
Prof. P.S. Gerbrandyweg 2
telefoon 355 30 25

Leden:

Mevrouw A.M.E. Oudegeest
Parkweg 17g
telefoon 355 50 63

Mr. F.-N. Grooss
Van Stolkweg 13
telefoon 355 37 90

K. van Dam
Van Stolkweg 29a
tel. 3518800

Stichting Buurtpreventie Van Stolkpark:

Voorzitter:
K. van Dam
tel. 3518800

Secretaris:

Mevrouw A.M.E. Oudegeest
telefoon 355 50 63

Penningmeester:

Mevrouw W. van Ginkel
telefoon 355 56 68

Residentie Beveiligingen:

telefoon 381 85 78

Van Stolkparkkoerier:

Redacteur E.A. Ketelaar-de Vries
Reilingh
telefoon 358 54 50

Verspreiding:

G. de Lange
Kanaalweg 53
telefoon 3514309
i.s.m. mevrouw M.W.A. Tjdhof-
Spronk
Kanaalweg 71
telefoon 358 57 45

Burenhulp:

Wijkhoofd:
Mevrouw A.A. Hiebendaal-van Rhijn
telefoon 350 39 93

Stadsdeelkantoor Scheveningen

Duinstraat 10

Stadsdeelcoördinator:

Mevrouw J.P.M. van der Meer
telefoon 353 56 00

Servicepunt Stadsbeheer:

telefoon 353 56 50

Wijkagent:

M.M. de Zeeuw, Politiebureau
Nieuwe Parklaan,
telefoon 310 30 56/310 30 52

Adviseur beveiliging:

A. van Leeuwen, Politiebureau
Nieuwe Parklaan,
telefoon 310 30 55/310 30 52

Rayonagent:

F. de Ruiter, Politiebureau
Nieuwe Parklaan,
telefoon 310 30 38/310 30 52